

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Sv. Cușnir)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malâi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către recurentul Marin Tofan, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marin Tofan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, precum și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către apelantul Marin Tofan, a fost menținută hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 05 ianuarie 2021, Marin Tofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, precum și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 25 februarie 2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Ministerului Finanțelor al RM, Procuratura Generală a RM, procurorului Ivan Rapeșco, procurorului Alexandru Botnaru, OUP Iurie Vîrlan, judecătorului Aurelia Cazacliu, șefului OUP Criuleni Nicolae Cortac, ofițerului de investigații Nicolai Fondos cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, obligarea aducerii scuzelor oficiale și încasarea cheltuielilor judiciare, materiale și morale.

Indică reclamantul că, acțiunea enunțată supra, a fost examinată de mai mulți judecători și din acest motiv s-a tergiversat examinarea cauzei aproximativ 2 ani de zile. În drept, reclamantul Marin Tofan, invocă prevederile art. 4, 5 ale Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Solicită reclamantul Marin Tofan să fie constatat faptul că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sale și acordarea unei satisfacții

echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei.

Prin hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către apelantul Marin Tofan, a fost menținută hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță, urmează a fi menținută, ca fiind legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Din materialele cauzei rezultă că, la 05 ianuarie 2021, Marin Tofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, precum și repararea prejudiciului moral.

La caz, reclamantul a menționat că, la 25 februarie 2019, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Ministerului Finanțelor al RM, Procuratura Generală a RM, procurorului Ivan Rapeșco, procurorului Alexandru Botnaru, OUP Iurie Vîrlan, judecătorului Aurelia Cazacliu, șefului OUP Criuleni Nicolae Cortac, ofițerului de investigații Nicolai Fondos cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, obligarea aducerii scuzelor oficiale și încasarea cheltuielilor judiciare, materiale și morale.

În acest context, reclamantul Marin Tofan, a invocat prevederile art. 4, 5 ale Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Astfel, prin hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă la 25 februarie 2019 a fost admisă parțial. S-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Marin Tofan suma de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3000 lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Ulterior, prin decizia din 23 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, admis parțial apelul declarat de Marin Tofan, reprezentat de avocatul Iuri Sorochin, casată parțial hotărârea din 19 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii pretenției privind obligarea prezentării scuzelor oficiale în formă scrisă și în această parte a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost obligați procurorii, care au condus urmărirea penală în cauza nr. 2017210672 - Alexandru Botnari, Ivan Rapeșco sau în cazul în care aceștia nu mai activează - procurorul ierarhic superior, ca în termen de 15 zile de la data pronunțării prezentei hotărâri, să prezinte, printr-o scrisoare, lui Marin Tofan scuze oficiale din partea statului Republica Moldova, în legătură cu recunoașterea ilegală a lui Marin Tofan în calitate de bănuț în cauza nr. 2017210672. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Totodată, prin încheierea din 28 octombrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către reprezentantul recurentului Marin Tofan, avocatul Iuri

Sorochin, a fost considerat inadmisibil.

Prin urmare, în speță, prin acțiunea depusă, Marin Tofan a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinare într-un termen rezonabil a cauzei civile cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, obligarea aducerii scuzelor oficiale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a conchis despre netemeinicia acțiunii pronunțându-se în favoarea respingerii acesteia.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma motivelor invocate în apel și a materialelor cauzei, Colegiul a conchis că, soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

Mai mult, potrivit standardelor CtEDO, în general, termenul rezonabil poate fi încălcat doar în cadrul procedurilor judiciare mai lungi de 2 ani de zile într-o singură instanță sau în cazul neexecutării mai mari de un an de zile.

În acest context, în speță, după cum s-a expus anterior, părțile implicate în proces și-au exercitat dreptul de acces la o instanță superioară ceea ce a condus, în opinia apelantului-reclamant la tergiversarea judecării cauzei. Astfel, având în vedere cele menționate supra, termenul în care cauza pendinte a fost examinată în instanțele de judecată, nu poate fi reținut în culpa instanțelor judecătorești cu privire la durata excesivă a examinării cauzei civile.

Respectiv, perioada totală de examinare a cauzei, pe care o invocă apelantul-recurent Marin Tofan, ca perioadă de tergiversare a examinării cauzei, este de la 25 februarie 2019 până la 28 octombrie 2020 - data pronunțării încheieri Curții Supreme de Justiție, adică termenul total de examinare a cauzei de către cele 3 instanțe vizate supra, fiind de un 1 an și 8 luni, care nu constituie o durată excesiv de lungă a examinării cauzei.

Totodată, instanța de apel a statuat că, prima instanță just a conchis, că deși apelantul-recurent Marin Tofan pretinde, că i s-a încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil a cauzei, examinarea a durat această perioadă de timp inclusiv și din motiv că reclamantul și-a exercitat drepturile sale procedurale de contestare a hotărârilor judecătorești.

Exercitarea tuturor acestor drepturi procesuale de către participanții la proces, a făcut imposibilă examinarea litigiului într-un termen mai restrâns, iar aceste circumstanțe nu pot fi apreciate drept carențe în respectarea termenului rezonabil de soluționare a cauzei.

De asemenea, instanța de apel just a respins alegația apelantului-recurent Marin Tofan precum că, termenul de judecare a cauzei urmează a fi calculat din data de 02 mai 2018, momentul de când a fost scos de sub urmărirea penală și nu din 25 februarie 2019, data când a fost depusă acțiunea în instanța de judecată.

Or, din sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 se distinge că, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată

privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. Termenul de judecare a cauzei urmând a fi calculat din momentul sesizării instanței cu acțiunea.

Prin urmare, solicitarea apelantului-recurent Marin Tofan de a fi calculat termenul din data scoaterii de sub urmărire penală, nu are nici un suport legal.

Totodată, cât privește solicitarea de a fi obligat Ministerul Justiției al RM să prezinte toate dosarele special MSI, în care apelantul-recurent Marin Tofan a fost supus măsurilor speciale de investigație, Colegiul a relevat că, prezenta acțiune a fost depusă în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, solicitându-se constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dar nu repararea prejudiciului cauzat prin acțiuni ilicite ale organelor de urmărire penală. Prin urmare, aceste dosare nu au relevanță în prezenta cauză.

În atare condiții, instanța de apel a menționat faptul că: în conformitate cu art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

Astfel, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Respectiv, prejudiciul moral se repară în cazul în care se constată încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, în timp ce în speță nu a fost constatat încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adaptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de către apelantul Marin Tofan și de a menține hotărârea din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 10 august 2021, recurentul Marin Tofan a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 26 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și deciziei instanței de apel din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță doar în cazul în care a constatat încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept procedural specificate la art. 432 alin. (3) lit. d), f) Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu decizia recurată,

calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 august 2021, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 128).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 30 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 10 august 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea prin poșta electronică a copiei deciziei integrale participanților la proces la 20 august 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.122) însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către recurentul Marin Tofan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către recurentul Marin Tofan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de către recurentul Marin Tofan.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către recurentul Marin Tofan, împotriva deciziei din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat